

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80	3 -
3 -	6 -
6 -	12 -
1 évre 7 - 20	

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

Megáll

az ember esze azon az okoskodáson, amelyet egyik-másik főszolgabíró csavarint ki a koponyából csak azért, hogy szolgálatot tegyen annak a hatalomnak, amely mindenra képes, hogy az igazságot elnémíthassa, hogy hatalmaskodásának napjait meghosszabbíthassa. A parlamentben az igazság szavát szurronnyal és karddal fullasztják el, a vidéken pedig a főszolgabírók közül vállalkoznak egyesek a szabadság megfojtására Pavlikékban legalább becsüendő eljárás volt az, hogy nem ürüggyel tartották vissza a nemzet képviselőit jogaiknak gyakorlásától, hanem megmondták nyíltan, hogy Tisza parancsából és kedvéért teszik. A főszolgabírói székben ülő Pavlik uraknál azonban már nincs meg ez az őszinteség. Ők kerletnek, alakoskodnak, csürnek-csavarnak, hogy valamiképpen ráhuzhassák jogtalan eljárásukra a törvény zsíros mándiját. Az erőlködésük azonban annyira nevelésük, a gyülekezési és szólásszabadság jogának korlátozása annyira hanoitára gersztő, hogy a komolyabban

gondolkodó főszolgabírók bizonyára szégyenlik, hogy ilyen kollégák vannak, hogy azt az előkei közgazgatási, nagy hatáskörrel bíró, sok tudást kívánó állást ilyenek kompromittálják.

Az egyik a damokleszkardot köti fel egy céruaszálra és nem enged gyülekezni. A másik a népet nagyfokú izgatottságban látja s befűt, a harmadik a Nagy Józsi még a Bögre Marcsa lakodalma miatt látja jónak nem engedni szóhoz jutni a nép képviselőjét, mikor annak beszélnivalója volna vele.

Ezek után nem fogunk csodálkozni azon, ha holnap például azt olvassuk, hogy az A. képviselő nem tarthatott beszámolót, mert a nadrágja nem volt elég ólérsre vasalva, a B. pedig azért, mert a főszolgabíró ur kuktája elkomzmasította a levest. A harmadik meg azon egyszerű okból nem gyűlésezhetik választópolgáiraival, mert a főszolgabíró úr kopója rozs-szul viselte magát a bérlő vadászatán.

Pedig mindezen komédiás vásáribódé plakátjával szolgáló hivatalos s lilus helyett okosabban tennék az ilyen főszolgabíró urak, ha őszintén meg-

mondanák, hogy ők is Tisza kedvéért pavlikoznak, a hatalomnál akarnak egy kis beajánló jó hírnevet szerezní. Így legalább nem tennék magukat nevetségessé, nem sülyesztenék le annak az állásnak nivóját, amelyre egyébként annyira kényesek.

És a főszolgabírók önmaguknak és állásuk tekintélyének fennének jó szolgálatot, hogy saját maguk tiltakozzanak az ilyen közgazgatás ellen és oktatták ki kollégáikat, hogy egy ember kedvéért nem szabad a nép jogait megcsorbítani. (.)

Kik kötelezett tagjai

a munkásbiztosító pénztárnak?

(Folytatás.)

3. §.

Balesetbiztosítási kötelezettség alá esnek — a nemre, a korra és a bér vagy fizetés nagyságára való tekintet nélkül — mindazok, kik az alább felsorolt vállalatoknál, üzemekben vagy munkáknál akár állandóan, akár ideiglenesen, kise-gítőképen vagy átmenetileg vannak alkalmazva:

1. bányák, kohók, sóművek, bánya-termékeket feldolgozó egyéb

művek, kőfejtő-, homok-, kavics- és agyagtermelő-, kő- és földanyagok törésével és feldolgozásával foglalkozó üzemek;

2. hajóépítő-, ács- és fűrésztelepek;

3. az összes gyárak, az összes ipari műhelyek, ha legalább húsz alkalmazottjuk van;

4. az összes építőipari üzemek és munkák, (házilag végzett építkezések, engedélyhez nem kötött javítási munkák és egyszerű szerkezetű földsz. építkezések kivételével.);

5. út-, hid-, vasút-, alagút-, viz-, gát-, csatorna-, kikötő-, erdőtési-, vízvezeték-, gáz-, villamosvilágító- és erőátviteli vezetékek-építkezések;

6. vízvezeték-, gáz-, villamvilágító és villámhárító-szerelő munkák;

7. út-, ház-, csatorna- és ablaktisztító munkák;

8. kéményseprő-, kútciszáló- és kőfaragó ipartüzemek, kő- és gipszszobrászat;

9. ablak-, kirakat- és szellőztetőkészítők-, szerelők-, asztalos-, bádogos-, cserepező-, házfedő-, kovács-, lakatos-, mázó-, szobafestő-, tápátázó- és üveges ipari üzemek;

10. gyulekony, az egészségre ártalmas vagy mérges, ugyszintén robbanó anyagok és tárgyak előállítására és feldolgozására munkálatai;

MILYEN MÉLYSÉG AZ ÜRES MADÁRFÉSZEK?

Prohászka Ottokár székfoglalója a Petőfi-Társaságban.

(Vége.)

Megpihen-e társadalmi formában s gazdasági rétegekben az emberiség s nem huzza-e ki a jobb világ vágya új formák felé?

En úgy érzem, hogy nekünk most nincs fészünk, hanem hogy a szétszaladás, a szétrepülés stádiumában vagyunk. Nincs meg az a nagy eszményünk, mely mindnyájunk lelken uralkodjék s miket összetartson s közös elszánt akcióra segítsen. A testnek ereje — s ugyanazt kell mondanom a testületéről is — bizonyára a tagok s tszervek egységétől s harmoniájától függ, ezt pedig csak ragyogó, onzó s közös eszmények s eszményi célok adják s az azok hatása alatt ébredő aspirációk. A középkorban voltak ily közös eszmények, ily közös nagy célok s fölséges aspirációk.

Mi most másképp állunk. Nem

mintha az emberiséget ma is nem járnák át nagy, erős vágyak s mintha nem fejtené ki nagy erőfeszítést; hanem az jellemzi korunkat, hogy előtérben áll a gazdasági érdek, a megélhetés s a jobb életmód gondolata s ennek folytán a súlypont a gazdasági munkában, az ipari s kereskedelmi szervezetekben fekszik, melyeknek lelke a nyereségvágy s elve a verseny. Ezek a szervezetek nagy-szerűen vannak felépítve s nagy tehetségek dolgoznak s érvényesülnek keretükben, amilyenek régen nem iparra s kereskedelemre, hanem filozófiára, vallásos életre, művészetre, vagy hadvezetésre pályáztak. Igaz, hogy itt is emlegetnek nagy célokat s hogy az ipari s kereskedelmi fejlődés állal minden bizonnyal az emberiség haladását szolgálják, de a reális cél és indok, a lelkek öntudatában élő cél itt a haszon, a profit s minden ezt szolgálja. A harmonia az ilyen emberiségben csak lát-szólagos, mondjuk hulladék, vagy melléktermék: a valóság pedig a létért való harc s a küzdelem,

küzdelem töke és munkásság, töke és töke, társulatok és trustók között. Azért nincs is érzékünk az élet összefoglalása s az egységesítő s metafizikai felfogás iránt. Még nem találtuk meg az összefoglalásnak azt a formáját, melybe beleállíthatók a modern embert, a minket környékező realitást s a bennünk hasadó idealitást, a roszzat s a jót, a küzdelmet s a megnyugvást. A fészek még nincs meg, azaz, hogy már kirepültünk a fészekből. Művészetünk is ilyen; sok szép művet teremt, de még nem volt meg az a meglátása, mellyel az új ideált, azt mely vonzani tudna, összefogna nemzedékeket, — megláthatna volna. Irodalmunk is ilyen; az is visszatükrözteti ugyan a modern társadalmi erőket s azok küzdelmeit, de akkor is, mikor profétái szólnak, inkább csak harcról s lázadásról van szó, mint békéről, a megnyugvásról, több van bennük a künből, mint a reményből. A nagy ideálok hiányát mindenütt meg-érezzük. Az európai kultúra az individualizmus s a szociális élet

egyek köreinek autonom kialakulása felé fordult s pozitívista s naturalista gondolatokat vallott, de ezekkel nem tudta felölelni egységekbe foglalni az emberiséget s problémánk most is az, hogy honnan vegyük a nagy egységesítő elveket?!

Van azonban egy fészekem, melyet el nem hagyok, jöllehet az is új s jobb világ vágyával van tele, — fészek, melyben megnyugszom, jöllehet vágyaim szármait az erősebb boldogabb életnek igénye feszíti; ez a fészek az én vallásos hitem. Ez a fészek a halhatatlan reménység hervadatlan ágából van rakva s minél nagyobb a jobb élet reménye s minél erősebb s lángolóbb a boldogság vágya s szenvedélye bennem, annál inkább óvakodom a fészket elhagyni s azt szétszórni. E fészekből nemem a lelkek előtt nyíló végtelen perspektívákat, az én másik világomat; e fészekből sipognak vágyaim. Utána az eleven végletlenség, jóság s szépség, Istennem s Uram után, mintha egyre azt hajtogatnák: Uram jöjj közelebb,

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete.

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000449

11. hivatásos tűzoltóság;
 12. vegyszer-, fizikai és gyógyszer-tári laboratóriumok;
 13. vágóhidak, mérzások és hentes-üzemek és jégművek;
 14. malátát, olajat, lakkrókat, festékeket és koncát előállító iparte-
lepek;
 15. az összes vasuti uzemek, ezek építkezései, fentartási munkái, műhelyi üzemei, ugyszintén a vasuti pályaudvarokon folytatott összes ipari uzemek (vendéglők, árusító üzletek stb.);
 16. hajózási uzemek, ideértve a hajókon berendezett vendéglő-üzleteket, mindennemű hajórakodási és hajóépítési uzemek és munkái;
 17. kotró-, rév-, komp- és tutajozó vállalatok;
 18. fuvarozó, szállítmányozó és rak-
tárvállalatok, valamint kereske-
delmi pincészet;
 19. gépkocsik kezelése;
 20. a posta, távirda- és távbeszélő-
üzemek és ezek építkezései, va-
lamint fentartási munkái;
 21. iparszerű fa- és szénraktárak,
iparszerű fatermelés;
 22. a vízrendező és vízhasználati
társulatok szivattyutelepei;
 23. betegápoló intézetek;
 24. nyilvános tanintézetek műhe-
lyei;
 25. javítóintézetekben letartóztatot-
takkal dolgozó vállalatok;
 26. mindazok az uzemek, amelyek
elemi erő által hajtott gépeket,
vagy hatóságai engedélyhez kö-
tött kazánokat használnak;
- s e § módosítása szerint: végül a gazdasági gép mellett alkalmazott, vizsgázott gépezet.
- Mindezeket most nemcsak azért közöljük, mert a fentiek szerint biztosításra kötelezett tagok (a gyámság, gondnokság alatt levők és a tanoncok kivételével) szavazati joggal bírnak, hanem mert nagy jót tesz velük, akik az esetleg be nem íratkozottakat figyelmét fent sorainkra felhívja.

Naptár.

Április 24. Csütörtök.
R. Káth. György vt.
Pro: György.
Gör: Antipa.
Nap kel: 4 ó 57. nyugszik 7 ó 00.
Hold kel: 12 ó 3 nyugszik 7 ó 19.

mutasd meg arcodat! S ha nem is jön közelebb s ha nem is lebentti szét fátylát, akkor ugy is érzem, hogy vonz s békít s vonzalmaitól úgy vagyok, hogy türelmetlenül bennem az a mély, lefogott élet, mely folytatást sürget s a jobbat várja. De megint csak azt gondolom: fészekben vagy, még nem nőtt meg a szárnyad, — még csak pislogsz a nap-sugarba nem nézhetsz, — még sárka a csőröd s a végtelen szeretet énekeit még nem csattogtathatod. Még nem, még nem! Várj. Tűrj, fejlődjél, dolgozzál; majd kirepülsz s elváltozol. S ezt végre is megérem s megnyugszom benne. Igen várom kell, még kell várom az új világba való kirepülés idejét! Mit is lehetek mást? Várok türelmesen s remélek boldogan. Nem sokat beszélek e fészkekről s e fészkekből nyíló végtelen perspektívámról, hiszen oly különös dolog az, melyet csak a hit ért meg.

De bár különös, azért mégis nagyon igaz. Nem volna-e különös az is, ha a csipkerózsának magva, ott a pocsolaj közt, a novemberi ködben álmódi kezdene s ha félrebeszélne szépségéről, elegáns formáiról, hajló, rengó

ESETEK a munkásbiztosító életéből.

Simsikék esete.

A kezeim között levő okmányok adatai szerint *Simsik János* üzletvezető felesége 1910 évi július 16-án súlyosan megbetegedett, úgy-hogy állapota sürgős műtét nélkül életveszélyessé vált. A megriadt férj természetesen kocsira ült és miután két vagy három, pénztári orvost nem talált otthon — dr. Árókay vár. orvost kereste fel, aki a beteghez megérkezvén, az orvosi műtétet sürgősnek találta, egyben pedig azt ajánlotta, hogy siessen dr. Koronczay orvosár, figyelemzetvén is, hogy műszereit hozza magával.

A műtét megtörtént, a beteg fel-
épült, bár az orvoskereséssel járó
másféle irányú késedelemből származó
vérvesztés hatása még most is
meglátszik rajta.

Simsik János az 1907 évi XIX. t. c. 50. §-ban említett sürgősséget feltétlenül igazolva — arra kérte a pénztárt, hogy az ekként felmerült költségeit fizesse meg. A pénztár válasza azonban (még nem felelték el a néhány héttel ezelőtt lefolyt választás egyik meggyőződéses keresztényszocialista vezérferfi nevét!) ridegen elutasító volt.

Simsik azonban fellebbezett, még pedig — eredménnyel, mert a választott bíróság a műtét 60 koronányi költségeit megítélte, csupán az orvos további látogatásának 12 kor. díját nem ítélte meg. Az ítélet kihirdetésekor *Klein Károly* akkori útkár nem jelentett be fellebbezést, *Simsik* pedig kijelentette, hogy, ha a pénztár nem felel, ő is megnyugszik. A elvtársak azonban K. úr kijelentése dacára az utolsó napon (bizonyára nem szándékosan!) fellebbeztek.

Igy történt azután, hogy S. a megítelt összeget egyelőre mégsem kapta meg. Az orvosok persze várták a díjaikat, sőt A. már bele is unt a várakozásba, s így *Simsik* a pénztár humánus és igazságszerető eljárása miatt abba a kellemetlen

teremtől, napsugárszötte pártak-ról, vadrózsaszínű menyasszonyi ruháról; ha félrebeszélne arról, hogy ő majd oly szép lesz, hogy csodálatára járnak az emberek, s megbüvölve suttognak: Szébb vagy te még *Salamon király* pompájánál is. Bizony, ha az utolsó csipkerózsamag így félrebeszélne, hát kacagna az országot, a kavicsrakás, s valamennyi keréknyom s azt mondanák: megbolondult, szegényke! de majd belátja, hogy csalódik! Pedig dehogy csalódik; hiszen a csipkerózsamag rózsavirág-ból, szépségből s színes gyöngedségből való s valahogy emlékezhetik, hogy neki ehhez köze van s remélheti, hogy az egyszer mind övé lesz. Csak az a félreértés oka, hogy korán gondolt rá s hogy pocsolaj s keréknyomok közt gondolt rá.

Hát bizony várjon csak s temetkezék s rohadjon s csirázze, mélyedjen a földbe, szürke feledésbe s ha majd a napsugár kihúzza s kinyújtja, ha majd szétbontogalja s színezi s kifestí szírmait, akkor, akkor, igen majd örülhet magának s eltelhetik saját lényének s szépségének szeretetével. Vagy mondok még mást is. Ugy-e az is különös volna, ha a

helyzetbe került, hogy végrehajtást vezettek és árverést tüztek ki ellene.

Közel két esztendő telt el, míg a harmadotki ítélet is megérkezett, amely mégis csak S. igaza mellett döntött.

A kellemetlenségekkel fűszerezett, várakozási idő alatt persze S. többször járt a pénztárnál, ahol mindig megígérték, hogy majd megsürgetik a dolgot; míg végre az akkori józérést (azért nem volt itt maradás!) igazgató, *Bányai felvilágosította*, hogy ők az állami hivatal, felettes hatóságokat nem sürgethettek; és egyben meg is mondta, hogy mit kell tennie. Eneke a jótanácsnak köszönhetően azután S., hogy pár hét múlva megjött a legfelsőbb döntés és végre megkaphatta a pénzt.

Lesz világosság a vasutas városban.

Sokszor és sokat irtunk már erről az új városrésztől, melyben nyílegyenes utcákban csinos új erős házak sorakoznak egymás mellé. szép kertekkel s azokban fákkal. Rend, tisztaság mindenütt s ez a kép a legjobb bizonyítványt állítja [ki azokról, akik ott laknak. A város pedig mostoha ezekkel az emberekkel szemben. nem részesíti őket azokban a kedvezményekben amiket méltán megérdemelnének. Nincsenek kövezett utcák s nincs világosságuk. Este s télen reggel is lámpákkal kezükben, esős időben térdig sárban jártak útjukat s hiába kértek a várostól utat és világosságot nem kaptak. Azonban ők, akik tudtak maguknak széles egyenes utcákon egészséges lakásokat építeni, megcsinálták maguknak a világítást is. Értekezletet tartottak, melyen a ház és telektulajdonosok közül 62-en jelentek meg. Valamennyien hozzájárulnak a villanygyárral hőtött következő megállapításhoz:

pesti fővány sok száz év előtt azt álmodta volna, hogy itt néhány hold földön sok római légiót lehetne eltartani s Attila kincse is csak homok volna ez értékkel szemben. Hát erre is azt mondták volna, hogy álom biz ez, szép álom. Pedig ha a jövőben az élet fejlődésében s az életnek minden öntudatot messze felülmúló jövődőségében hisznek, inkább azt kellett volna mondanok: lehetséges, hogy így lesz. Az élet s a fejlődés ezt mind meghozhatja; várjunk tehát türellemmel s bizalommal. Nagy hitemnek s remény-ségemnek fészkeiben pihenve, én is azt mondom magamnak: várok s bízom, mert érzem, hogy az élet, melyet magamban hordozok, nagy jelentőségek felé visz s érzem azt is, hogy a lelkeim tartalma nagyobb minden öntudatomnál!

Az élet is nagyobb s gazdagabb minden elmúlt formáinál, azért azt tisztelnünk kell, biznunk kell benne. Nem érthetjük fel mélységeit, de következtethetünk azokra s indítást veszünk belőlük az élet kialakulására. Ha pedig az élet kialakulása s a legjobban szolgáltuk már a jobb jövődőségét. Ime ily mélység nyílik az üres madárfészkek körül.

Felszerelik a vasutás város-rész utcáit közvilágítással s ezért minden háztulajdonos fizet egyszer és mindenkorra 28 koronát.

Aki azonban bevezetett házába a villanyt és 3 évi fogvasztásra kötelezi magát, annak nem kell a 28 K-t fizetni. Hatvanan vezetteték be a villanyt.

Az utcai világítás áramfogyasztását — ez már csak természet — a város fizeti.

HÍRERK

— **Változás a ciszterci Rendben.** *Békefi Remig* dr. zirczi apát látogatása alkalmából — a mint értesülünk — a következő nagyobb változásokra van kitérés. *Zalai Mihály*, a főgimnázium népszerű igazgatója Zirczre megy, ahol az apát ur mellett bizalmi állást tölt be. Helyébe *Dombi Márk* dr. jön, akit mint a nagyemberekben épen nem szegény ciszterci Rend egyik legkiválóbb zsenijét ismernek. — *Csapary László* dr. nagytelevi plebános, akinek önfeláldozó, lelkiismeretes munkálkodása városunk annyi közintézményéhez fűződik, valószínűleg újra elfoglalja helyét az elhagyott katedrán.

— **A Máv. köréből.** *Gebhardt Márton* a máv. keszthelyi képviselője városunkba helyeztetett át.

— **Kell nekünk gazdasági tanácsos?** A polgármester indítványt tesz a szervezőbizottsághoz, hogy a város a gazdasági tanácsosi állást szüntesse meg és a munkakört a városi gazdasági intéző és a pénzügyi ügyosztály között osszák fel. Ez csak egy indítvány egyelőre.

— **Patikájog.** A belügyminiszter megengedte, hogy a bicskei „Orangyal” gyógyszerárt tulajdonjogát *Göllner Károly* mostani tulajdonos fiára, *Göllner Aurélna* ruhazza át.

— **Atlapáni jelentés.** A májusi megyegyűlés elé 31 nyomtatott oldal terjedelmű jelentést terjeszt az alispán a megye 1912. évi közigazgatásáról. A jelentés a múlt évben alkotott és módosított szabályrendeletekről, honosításról, fegyelmi ügyekről, a vármegyei Szent György-kórházról, a vármegyei közegészségügyi viszonyairól, az állategészségügyről, a gazdasági viszonyokról, a kivándorlásról, szőlészetről, megyei utakról és azok kezeléséről, a tanügyről, tűzrendészetéről, a vármegyei levéltárról, vízügyekről, ügyforgalmakról, pénztári zárszámadásokról, adóügyről, közbiztonságról és a muzeumegyesületről szól. Egyes érdekesebb részeit lapunkban részletekben ismertetni fogjuk.

— **A kórháznak nem kell vízvezeték.** Valószínűleg meglepetés lesz a városnak az az átirat, amit a napokban az alispán hivatalból fog kapni. A vármegyei Szent György kórház ugyanis arra kéri az alispánt, hogy írjon át a városhoz és adja tudtára, hogy a Szent György kórháznak nem kell a városi vízvezeték, mert igen kitűnő házi vízvezetése van. Vajon mit fog tenni a város, amely a budai-úti lakókkal is épen a kórház miatt vett kellemetlenséget a nyakába? A szennyvízcsatornázást nagy költségekkel megcsináltatja a város a kórháznak s a vízvezetékét ma visszautasítják.

— **Figyelem!!!** Érdeklődéssel kísérvén a küszöbön álló Munkásbiztosító választásokat és szolgálatot kívánunk tenni azoknak, akiket ez az ügy érdekel, egyik munkatársunk utján érintkezésbe léptünk a Munkásbiztosító vezetőségével és a készséggel megadott felvilágosítások alapján következőkre hívjuk fel a figyelmet:

1. Csak az szavazhat, akinek szavazó-igazolványa lesz. Ezen igazolványt a **biztosítottak** személyesen vagy írásban kérik. Ez utóbbi esetben csoportosan is kérhetik egy íven, amelyet minden egyes kérelmező aláír. A kérelemben meg kell nevezni egy tagot, akinek címére a pénztár a választás előtti 5 napon valamennyi kérelmező igazolványát megküldi.

2. Az igazgatóság kijelentette, hogy az egyszerűen csak aláírt ívet is elfogadják és az aláírók részére az igazolványt kiállítja, de kívánatos, mert a Pénztár sok munkától menti meg, hogy a nevűtán a **foglalkozás és a munkaadó** neve is fel legyen tüntetve.

3. A Pénztár a mondott 5 napon ajánlott levélben jegyzék kíséretében küldi ki a szavazó igazolványokat annak a címére, aki a kérvényben mint a többiek megbízottja szerepelt. Ezen megbízott köteles a csatolandó kimutatást a többiekkel aláírni, vagyis igazolni, hogy a szavazó-igazolványokat kézbesítette és ezt az így aláírt kimutatást haladéknélküli visszaküldeni a Székesfehérvári Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának.

A volt Birki-féle sütdőben kenyérsütések d. e. 9 órától elfogadtak.

— A szt. György kórház 1912-ben. (Az "állspáni" jelentésből.) Ha vissza tekintünk kórházunk létesítésének kezdetére, a legyőzhetetlennek látszó nehézségekre és a megteremtése elé gördített különféle akadályokra, mikor az Erzsébet-igert mögött húzódozó 5 katasztrális hold területen emelt Szent György kórház felavattuk és megnyitottuk 100 ágygyal felszerelve, most, midőn 220 beteget helyezhetünk el benne, csak büszkeséggel, örömmel és megelégedéssel fogok bele ezen jelentésbe, mert működésünk 12-ik éve is szép eredményekről számolhat. Hogy miképpen gyarapodunk és haladunk, legjobban kiténik abból a jelenségből, hogy a kórház megnyitásának évében kiszolgáltattott 47834 ápolási nap a múlt évben 62639-re emelkedett. A betegforgalom vázlatos adatai egyébként a következők: 1911. év végével ápo-

lásban maradt 171, 1912. év folyamán felvételt 2396, Ápolatott összesen 2567, ezekből gyógyult 1877, ezekből javult 240, ezekből gyógyultalan 58, Meghalt 209, Évi fogyatékek 2088, A kórházakban 1913 évre visszamaradt 183.

Az elhaltak közül 70 éves koron túl volt: 42, haldokolva beszállított 10 beteg.

A beteg létszám legmagasabb volt január 25 én: 223, a legalacsonyabb szeptember 24 én: 131.

A kórház megfigyelő osztályán egész év alatt 84 elmebeteg kezeltetett.

A külön osztályon gyógykezelték száma volt 26.

A fent vázolt adatokat igazolják, hogy kórházunk a múlt évben is a haladás útján tartott. Betegállománya, betegforgalma és így ápolási napjaink száma is jelentékeny mérvben emelkedett. E számok sokat mondó igazsága csak a kórházi személyzet fáradtságát nem ismerő munkájáról tanusodik, mert a forgalom ismertével emelkedésével szemben az alkalmazottak létszáma csak a régi maradt.

A nagyobb betegforgalom lebonyolításában segítségünkre volt azon körülmény, hogy 1911. év végén kórházi felszerelésünket 20 betegágygyal gyarapítottuk, ezután azután elértük azt az időpontot, hogy a rendelkezésünkre álló helyiségeket befogadási képességét teljesen kihasználtuk s így a kórházunk elérkezett azon határig, melyen túl jelen helyzetben nem terjedhet. Egyéb felszerelésünket azonban a megnövekedett betegforgalom arányában természetesen még mindig pótolni kell, mert a létszám emelkedésével a ruhasükséglet és más felszerelési kellékek szükséglete is emelkedett, melyek pótlásának felelősségét egyedüli jövődelmünkben, a lassan befolyó ápolási díjakból egyszerűen nem tudjuk megteremteni.

A Röntgen készüléket — sajnos — még most is nélkülözzük, amelynek különösen a sebészetnél szükséges hasznos közbevetése ma már elmaradhatatlannak mondható egy olyan kórháznál, amely kimutatott magas műtéti statisztikájá mellett a kor színvonalára való helyezkedését fentartani főtekrvésnek tartja. Irgalmas nővéreink a „Szent Kereszt”-ről nevezett rend tagjai most is a belgyógyászati és sebészeti osztályokon látják el a betegápolási szolgálatot és ezen kívül a főző és mosókonyhát és a ruhátart kezelik. Jóakaratu szorgalmas munkásságukról csak az elismerés hangján lehet megemlékezni.

— Az ipartestület megkeresésére az Orsz. Munkásbiztosító pénztár értesítette a testület eljárárságát, hogy a balesetbiztosítási járulékok részletfizetésére és fizetési halasztásokra vonatkozó és közvetlenül az Orsz. pénztárhoz benyújtott egyéni kérelmek elől méltánylást érdemlő esetekben nem zárkozik el és azokat külön-külön elbírálás tárgyává teszi. Kérvények az Országos Munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár igazgatóságához (Budapest VII. Dohány-utca, 73—75) intézendők.

— **Követésre méltó példa.** A vasárnapi korcsmai zárórak kérését igen szépen oldotta meg Kovács Lajos, Százhalombatta főjegyzője. A sok vereségnek elejét veendő, helyes és okos érvekkel arra bírta a község három korcsmárosát, hogy vasár- és ünneppalokan üzletüket egész nap zárva tartásák. A derék főjegyzőt és a jó ügy érdekében áldozatkész korcsmárosokat egyformán illeti az elismerés.

— **Halálozások.** Arany Jánosné sz. Takács Anna — Arany Imre kislángi plebános édesanyja — f. hó 22-én 64 éves korában meghalt. Temetése f. hó 24-én lesz d. u. fél 4 órakor lesz a Rácz-utca 18 szám alól.

Nemeskéri Kis Ferenc özvegye szül. bonyhádi Perczel Paulina 91 éves korában f. hó 22-én Czecczen meghalt. Temetése csütörtökön délután lesz a czecezi róm. kath. temetőben.

Rendeljen nálam öltönyt, felöltőt stb. uri szabó műhelyem a Hal-téren van Ponty udvar Teljes felelősséget vállalok minden munkámért. Jó szabás, divat szerint. Vegyen valódi tisztá gyapjú szövetet Rudbányai posztókereskedésében, azt mérsékelt árban elkészítem. Kristóf Antal.

— **Életmentő révész.** Tegnap este 8 órakor Milován Dániel százhalombattai révész észrevette, hogy valaki a hajóállomás hidjáról a Dunába ugrott. Csónakba ült és utána evezte és sikerült is vagy 200 lépésnyire utonérni. Az erőteljes, 40 év körüli munkásember oly erővel kapta meg, a feléje nyújtott csáknyát, hogy a csónakot majd felfordította. Hosszas küzdelem után sikerült a partra evezni vele, hol már sokan várták. A községi jegyző kihallgatta a szerencsétlen öngyilkosjelöltet, ki csak annyit árult el, hogy Ganzgyári munkás és elbocsátották a munkából. Budapestről Tétényig villanyossal, onnan Százhalombattáig gyalog jött. A vendéglőben szegényes vacsorát rendelt s míg azt elkötötte, senkihez sem beszélt sőt még a kérdések elől is kitért. Már ekkor feltűnt titokzatos

viselkedése, de senki sem gondolt arra, hogy mily sötét, bűnös gondolattal foglalkozik. Egyelőre a község vendége. A bátur kötelességtudó révészt a hatóság figyelmébe ajánljuk.

PFINN JÓZSEF „Concordia” temetkezési vállalat üzletét és bérkocsi iródját építkezés miatt f. évi május hó 1-től Nagy Sándor-utca Füstér-féle üzlethelyiségbe helyezi át.

MEINL GYULA Kávébehozatali R. T.

összes gyártmányainak egyed-
-árulása eredeti áron

BOGYAY ANDOR

csemegé áruházában.
Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

— **Állatvásári forgalom.** A f. hó 20 és 21-én tartott székesfehérvári országos vásárban a folgomal a következő volt:

Felajlatott	eladott.
Bika	44 40
Tehén	1154 600
Üsző	275 200
Ökör	930 530
Tinó	820 460
Borju	217 220
Ló, csikó	3171 900
Sertés	144 140

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé és tea üzlete a **FIUMEI kávébehozatali.** Telefon 250.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár (Rózsá-u. 5. sz. a.) Zirci templommal szemben. Telefon 332.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszérien készítenek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

Szent Imre-utca, barátok épülete átellenében, divat-, vászon- és alkalmi árukból kereskedést nyitottam.

1 mtr. dupla széles grenadín	1 kor. 90 fill.
1 mtr. 140 cm. széles alpaccafüzster minden színben	2 " 50 "
1 mtr. duplaszéles pepita kelme	86 "
1 mtr. cosmanosi mosó kreton legjobb minőség	44 "
1 mtr. angol zeifr szép csikokban	62 "
1 vég ágyhuzat kanavász	8 " 80 "
1 vég 23 mtr. jóminőségű vászon	8 " 80 "
1 drb. Smyrna fali szőnyeg	1 " 90 "

Naponta érkező alkalmi vételek folytán, minden más cikket is, még nem létező áráért árusítok.

DEUTSCH BELA.

ÓVÁS!

a ki varrógépet akar vásárolni ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, melyeknek az a céljuk, hogy SINGER név alatt használt, vagy régebbi rendszert gépeket hoznak forgalomba. Inkább az egyetlen adjukt a közönségnek. Csak oly üzletekben melyek ezen címerével vannak ellátva, szereshetők be eredeti SINGER varrógépek.

Singer Co varrógéprezvénytársaságnak Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-féleház.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetési levelezőlapok 40 fillérjével a tőzsdékben kaphatók.

Lemaradt a világ szekeréről az olyan ember, aki még ma sem látja be a biztosítás nagy hasznát, sőt föltétlen szükségességét. Ha ön ilyen belátó lesz és házát, életét, vetését biztosítani akarja, a Népszövetség biztosítási osztályához forduljon, Palotai-u. 19. Előnyösebben sehol sem kőthet biztosítási ügyeletet.

Deák Ferenc-utca 23. szám alatt nagyobb szabású építésre kiválóan alkalmas telek, szép szabályos és utcai fronttal, a hozzátartozó, de hátul fekvő házzal együtt szabadkézből eladó. Tudakozni ugyanott a tulajdonosnál.

A Székesfehérvári Hitelzövelket Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron és elad házhozszállítva: I. r. poroszszület 4.40, szápári szünet 2.80, palotai szünet 1.40, aprított tüzfát 3.20. I. r. cement, égetett mész, nádfonar, oltott mész is kapható.

Egynéhány diván (csakis jobb fajta, 70 koronától kezdve) kiárusították. Vida Elek kárpitos Megyeházépület.

Alsókirálysor 8. sz. ház, a taliga-uton egy buzaöld, az ezresben egy rét és az Öreghegyen egy 6 oktályos szőlő eladó. Tudakozni lehet dr. Csöppenczki Mihály ügyvédnél.

Rákózi-utca 17 sz. alatt egy bolthelyiség 2 szobával, konyhával és mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Ugyanott kiadó egy istálló is.

Ha nincs ideje napilapot olvasna vegye meg a legkifűnőbb hetilapot, i. „Népujságot“. Minden tudnivalóról kimerítően értesít; cikkeit Huszár Károly és dr. Vass József írják. Kapható: Rónainé és Horváthné papirkereskedésében, Kossuth-utca 15. szám.

3 szobás lakást aug. 1-re keresek 500—600 koronáért. Cim a kiadóhivatalban.

Világciikk (életmíszér, feltalálója találmányát eladja. Komoly érdeklődők „Világciikk“ jellegével ellátott zárt leveleit a Fejérmegyei Napló kiadóhivatala továbbítja.

Három rét a 2-ik dűlőben és két szőlő a rózsza és bányadűlőben szabadkézből azonnal eladó. Tudakozni lehet Öreghegy bányadűlő 529. sz. és Finta Imre tizletében.

Boros Péter asztalosműhelyt nyitott Palotai-utca 17. sz. a., ahol mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készít.

VIDA ELEK
 Első rangu kárpitosüzlete
 Megyeházépület.
 Lakberendezést, kárpitozott kárpitorokat
 s díszítéseket a legteljesebb felelőség mellett készítik modern kiviteiben, méltányos árak mellett. Teljes lakberendezéseknél a legnagyobb készséggel ajánlok feltétlen megbízható
elsőrangu butorgyárat.
 Intenzívebb szaktudással elkészített munkát kap legalább 15—20%-al olcsóbban jut így a n. é. közönség butorszükségletéhez, mint bármilyen más pénzvállalatnál, kik bedolgoztatnak.
 Kiváló tisztelettel
Telefon 311. VIDA ELEK
 kárpitos és díszítő.

JÓ ÉS OLCSÓ
ZONGORÁK
 és
PIANINÓK
 elsősorú gyártmányok nagy választékban állandóan raktáron vannak és jutányos árral adom el.
ROSENSTEIN ARTUR
 ZONGORATERMÉBEN, ISKOLA-UTCA. 6.
 Telefon 291. Hangszerek részletfizetésre. Telefon 291.

Legszebb női és gyermekruhák
 Mikó nővérek üzletében, — Szögyény-Marich-utca 6.
 Raktáron tartjuk a legújabb divatú női blúzokat, lüszter, góthi és karton kőnyelket, továbbá férfi és női alsó ruhákat, nagy választékban minden fajta fűzőket. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve maradunk tisztelettel
Mikó Nővérek, Szögyény Marich-utca.

Veszprémi kiállításon 1904.
Éremmel kitüntetve!
 Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
 PIANINÓK! — HARMONIUMOK!
 A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.
 Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen
HANGSZEREK,
 részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szigoruan szabott szolid árak.

Zongorák	600 K-tól feljebb
Pianinók	450
Harmoniumok	70
Cimbalmok	70
Cimbalmok pedállal	130

10 évi jótállással.
 Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközölhetnek.

HEIN MÁRTON
 a Dunántúl legnagyobb hangszerkészítő telepe.
 Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Ujdonság! Ujdonság!
 A budapesti 1910. évi nemzetközi kertészeti kiállításon az állami aranyéremmel kitüntetve.

DENDRIN
 A gyümölcsfák, rózsza- és díszfák betegségeinek és az azoknak ártó rovaroknak leküzdésére az összes állami kertészeteknél is kitűnőnek elismert, alkalmas szer. **DENDRINNEK** téli használatánál okvetlen megbízható hatása van és pedig:
 paizs, vértetű, pókhálómoly, faragópille, rák, moha és törzsön előforduló zuzmó és kosz ellen, továbbá levéltetű, gyűrűspille, petefészkek, melyek a repedésekben menhelyre lelnek, ártalmatlanná tételnek és a fa kérgén telelő gombafélék is.
 Ami a fáknek **DENDRINNEL** való kezelését illeti, télen 10—15 százalékos és kora tavasszal rügyfakadás előtt 2—5 százalékos oldattal való permetezés avagy mázolás által értenek el. A **DENDRIN** hígított állapotban szállítatik és pedig kimérve
80 fillér kilogrammonként.
 Egyedüli főraktár:
IFJ. TÓGL GYULA
 festék nagykereskedőnél, — Városház-tér 1. sz.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.